

De la república a la dictadura

Catorze arxius municipals d'Osona col·laboren en una exposició que ressegueix des de l'esclat de la Guerra Civil fins a la consolidació del règim franquista

Vic

EL 9 NOU

Aquest diumenge, 9 de juny, era el Dia Internacional dels Arxius. La Diputació de Barcelona el va commemorar publicant "Desmuntant la República", una exposició virtual que recull documents des de l'esclat de la Guerra Civil fins al 1952, quan l'Estat va suprimir el racionament dels productes bàsics. En la mostra hi han col·laborat 14 arxius de municipis osonencs amb materials que testimonien tant la caiguda de la Segona República com la propaganda i la repressió franquista: de cartells a nomenaments de depuració o la carta d'un coronel que relata la "presa" de Prats de Lluçanès als "rojos" el 3 de febrer de 1939.

SÍMBOLS I PROPAGANDA

Entre els 129 documents de l'exposició hi figura un escrit en què l'Editora Nacional del Estado i del Movimiento recorda a l'antic Ajuntament de Sant Martí de Riudeperes l'obligació de comprar llibres vinculats al règim. Després d'haver-ne enviat dos al consistori i rebre'ls retornats, la carta adverteix que "estos libros deben figurar en todos los ayuntamientos. [...] El importe es de 56 pesetas, cantidad que está al alcance de cualquier municipio por modesto que sea. Es más, esperamos que nos pidan más obras de Editora Nacional, ya que estas publicaciones deben figurar en todos los municipios para propagarlas con entusiasmo,

Anuncis i programes de "Fiestas de la Liberación". A dalt, la de Roda de Ter de l'any 1943 i la de Santa Eugènia de 1950. A sota, la que es va celebrar a Prats de Lluçanès el febrer de 1940 i que fins i tot va comptar amb una corrida de toros

por lo que estarán a disposición de los vecinos".

Pel que fa a símbols, l'exposició inclou factures d'un decorador que va preparar una creu, inscripcions i plaques de carrer per a l'Ajuntament de Roda de Ter o, entre

altres, un inventari de 1942 de l'escola de Calldetenes en què hi figuren 14 taules, 23 cadires, 12 tinters, dues pisarres, un crucifix, un quadre de la Puríssima Concepció i un altre del "Caudillo Franco".

AJUTS I SUBSIDIS

Des de Sant Julià de Vilatorrada, l'arxiu municipal aporta una carta anunciant que la Caja de Pensiones y de Ahorros ha obert una llibreta amb 25 pessetes a tots els infants nascuts el dia

de la "Victòria" (1 d'abril de 1939). A Tona, l'alcalde va rebre una petició d'informar sobre si al municipi "existe algún restaurante, hotel, pensión o casa de comidas, etc. a efectos de implantación del día sin postre", una iniciativa per la qual se servia només plat únic però el menú es cobrava sencer amb l'objectiu de destinar el sobrant a la beneficiència.

CONSEQÜÈNCIES DE LA GUERRA

Un dels apartats de l'exposició amb més material. Són d'origen osonenc la declaració jurada de l'alcalde de Montesquiu oficialitzant la requisada d'un vehicle Citroën "als rojos", el 10 d'abril de 1939, o un manifest dels representants de la Falange i les JONS de Roda de Ter contra la Cooperativa de Consum de Manlleu. També en aquest capítol destaca la carta d'un coronel que "tuvo la alegría y honor de ocupar Prats de Lluçanès después de un duro combate contra los rojos, que opusieron tenaz resistencia, lo que les ocasionó un gran número de bajas".

REPRESSIÓ

El de la llengua és un tema recurrent. L'exposició inclou una queixa de la Jefatura Local de la Falange adreçada a l'alcalde de Roda perquè el 1939 al municipi hi havia rètols oficials en català, la qual cosa "constituye una falta de respeto a la España única e indivisible que deseamos". A banda dels programes de commemoracions franquistes -se n'han conservat de l'Esquirol, Orís o Santa Eugènia de Berga-, la mostra també incorpora declaracions jurades de depuració de funcionaris. En una, un antic secretari de l'Ajuntament d'Oristà assegura que va servir documentació falsa a veïns del poble perquè poguessin creuar la frontera i "incorporar-se a l'Espanya nacional".

EXEMPLAR DE SUBSCRIPCIÓ ELECTRÒNICA D'EL 9 NOU - QUEDA PROHIBIDA LA SEVA DISTRIBUCIÓ O RIT

EXEMPLAR DE SUBSCRIPCIÓ ELECTRÒNICA D'EL 9 NOU - QUEDA PROHIBIDA LA SEVA DISTRIBUCIÓ O RIT

EXEMPLAR DE SUBSCRIPCIÓ ELECTRÒNICA D'EL 9 NOU - QUEDA PROHIBIDA LA SEVA DISTRIBUCIÓ O RIT